

JOSIP STALIN

Josif Stalin, eden najvplivnejših in hkrati najbolj kontroverznih voditeljev 20. stoletja, je močno povezan z Gruzijo, saj je bil Gruzijec po narodnosti in rojen v tej državi. Povezava med Stalinom in Gruzijo je zanimiva in kompleksna, saj vključuje njegovo osebno zgodovino, vlogo v sovjetski politiki in vpliv na domačo regijo. Tukaj so ključne povezave:

1. Stalinovo poreklo

- **Rojstvo:** Stalin se je rodil kot **Josif Vissarionovič Džugašvili** 18. decembra 1878 (po julijanskem koledarju) v mestu **Gori** v osrednji Gruziji, ki je bila takrat del Ruskega imperija.
- **Družinsko ozadje:** Njegova družina je bila revna; oče Vissarion (Beso) je bil čevljar, mati Ekaterine (Keke) pa globoko verna ženska, ki je želela, da njen sin postane duhovnik.

**2. Zgodnje življenje

- **Vpliv gruzijskega okolja:** Stalinova mladost v Gori je bila zaznamovana s kavkaško kulturo, uporniškim duhom in mešanico etničnih skupin, kar je vplivalo na njegovo osebnost.
- **Duhovniška šola:** Kot mladenič je obiskoval pravoslavno **duhovniško semenišče v Tbilisiju**. Tam je sprva kazal zanimanje za religijo, vendar se je kmalu usmeril k revolucionarnim idejam in marksizmu.
- **Prva uporniška dejanja:** V semenišču je bil izključen zaradi politične dejavnosti in branja prepovedanih knjig, kar ga je pripeljalo v stik z revolucionarnimi krogi.

**3. Politični vzpon

- **Revolucionarna dejavnost:** V začetku 20. stoletja je Stalin postal aktiven v revolucionarnem gibanju v Kavkazu, kjer je sodeloval pri organiziranju stavk, ropov za financiranje revolucije in agitiranja med delavci.
- **Povezava z Gruzijo:** Gruzija je bila eno od središč revolucionarne dejavnosti v Ruskem imperiju, kar je Stalin izkoristil za širjenje vpliva boljševikov.
- **Prehod v Rusijo:** Kljub gruzijskim koreninam je Stalin postal ključna figura boljševikov pod Leninovim vodstvom v Rusiji, kar mu je omogočilo vzpon na oblast.

**4. Stalin kot sovjetski voditelj

- **Centralizacija oblasti:** Kot voditelj Sovjetske zveze (1924–1953) je Stalin izvajal politike, ki so imele pomemben vpliv tudi na Gruzijo.
- **Represije:** Stalin je med čistkami v 1930-ih letih brutalno obračunal tudi s številnimi gruzijskimi intelektualci, politiki in revolucionarji, ki so mu nasprotovali.
- **Spodbujanje industrializacije:** Med njegovo vladavino je Gruzija doživela hitro industrializacijo in urbanizacijo, vendar pogosto na račun represije in uničevanja tradicionalne kulture.

**5. Gruzija in Stalinov kult osebnosti

- **Stalinov kult:** V času njegovega vladanja je bil v Gruziji, tako kot v drugih delih Sovjetske zveze, močno prisoten kult osebnosti. Mnoga mesta in ulice so bila poimenovana po njem.
- **Gori kot simbol:** Stalinovo rojstno mesto Gori še danes ohranja njegov muzej, ki prikazuje njegovo življenje in vlogo v zgodovini. Tam je razstavljena tudi njegova rojstna hiša.

**6. Vpliv po Stalinovi smrti

- **Desovjetizacija:** Po Stalinovi smrti leta 1953 je Nikita Hruščov sprožil kampanjo proti njegovemu kultu osebnosti, kar je povzročilo deljene občutke v Gruziji. Mnogi Gruzijci so ga še naprej spoštovali kot "velikega voditelja" in rojaka.
- **Dediščina:** V Gruziji je Stalinova zapuščina še vedno sporna. Nekateri ga častijo kot pomembnega zgodovinskega voditelja, drugi pa ga obsojajo zaradi zlorab oblasti in represij.

**7. Danes: Stalinova zapuščina v Gruziji

- **Stalinov muzej v Gori:** Eden glavnih spomenikov Stalinove dediščine v Gruziji, ki privablja obiskovalce z vsega sveta.
- **Deljene perspektive:** Medtem ko nekateri Gruzijci še vedno čutijo ponos zaradi Stalinovega porekla, drugi poudarjajo, da je njegova politika povzročila veliko trpljenja, tudi za Gruzijce.
- **Kritika in nostalgija:** Gruzijska družba je razdeljena glede ocene Stalinove vloge v zgodovini, kar odraža kompleksnost odnosa med Stalinom in Gruzijo.

****Zaključek****

Stalinova povezanost z Gruzijo sega od njegovih osebnih korenin do njegove vloge kot sovjetskega voditelja. Gruzija je bila zanj odskočna deska v revolucijo, a hkrati tudi žrtev njegovih represivnih politik. Njegova dediščina ostaja predmet razprave, tako v Gruziji kot drugod po svetu.